

Asia: VN/23/2022

Luonnos hallituksen esitykseksi laeiksi eräiden ympäristön käyttöön vaikuttavien hankkeiden lunastusluvasta annetun lain ja kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lain jatkovalmistelussa on mahdollisuuksien mukaan syytä vielä tarkastella, onko ELY-keskuksen toimivalta valvontatehtävän osalta määritelty riittävän selkeästi. Lain 4 b §:n mukaan ELY-keskuksen tehtävänä olisi valvoa lain ja sen nojalla annettujen määräysten noudattamista. Esityksen mukaan valvonnassa olisi kyse ”ennen kaikkea hankkeen toteuttamiseksi myönnettyyn lunastuslupaan liitettyjen, ympäristön turvaamiseksi annettujen määräysten noudattamisen valvonnasta.” Perustelujen valossa ELY-keskuksen valvontatoimivalta koskisi näin ollen vain osaa yksittäisen lunastuslupapäätöksen määräyksistä. Toimeenpanovaiheessa rajanveto-ongelmia voi tulla sen suhteen, mitä yksittäisen luvan määräyksistä ELY-keskuksen valvontavastuulle kuuluu, jollei sen valvottavaksi tarkoitettuja määräyksiä ole päätöksissä yksilöity riittävästi.

Toisaalta ELY-keskus kuitenkin valvoisi esitetyn 4 b §:n mukaan myös puheena olevan lain noudattamista. Tämä tarkoittaisi muun muassa sitä, että ELY-keskuksen olisi lunastuslupapäätöksen valmistelun yhteydessä varmistuttava luvan myöntämisen edellytysten täyttymisestä siltä osin kuin niistä olisi säädetty lunastuslupalaisissa. Tällä tehtävällä voi olla huomattava vaikutus muun muassa resurssinäkökulmasta esitetyn 4 §:n sisällöllinen laajuus huomioiden. Työmäärää voi lisätä myös se, että usein nauhamaisesti toteutettavat voimajohtohankkeet sijoittuvat useiden kuntien alueille. Lisäksi valvontavastuu yksittäisissä hankkeissa voisi jakautua useille ELY-keskuksille näiden alueellisen toimivallan perusteella.

Kiinnitämme valmistelijoiden huomiota myös siihen, että laissa ei ilmeisesti ole tarkoitus säätää erikseen (valvontamenettelyn) vireillepano-oikeudesta. Voi olla syytä harkita tällaisenkin säännöksen tarpeellisuutta, vrt. esimerkiksi ympäristönsuojelulaki 186 § ja vesilaki 14:14.

Kokonaisuutena arvioiden lain vaikutuksia ELY-keskusten resursseihin on vaikea ennakoida. Vaikutus ELY-keskuksiin voikin vaihdella niiden toimialueesta (so. maakunnasta) riippuen. Pohjois-Savon osalta työmäärän lisäys voi pidemmällä aikavälillä tarkasteltuna jäädä verrattain maltilliseksi, koska lakia sovellettaisiin vain rajattuun joukkoon hankkeita. Lain soveltamisalaan kuuluvista hankkeista ELY-keskuksella olisi myös hyvät perustiedot aiemmin suoritetun YVA-menettelyn johdosta. Toisaalta meneillään olevat muutokset energiasektorilla, muun muassa tuulivoimarakentamisen voimakas lisääntyminen, voi johtaa ehdotuksen 2 §:ssä mainittujen hankkeiden määrän huomattavaankin lisääntymiseen lähivuosina. Kun ELY-keskuksille nyt osoitetaan uusi valvontatehtävä, tulee huolehtia myös siitä, että mahdollisuudet tehtävän hoitamiseen turvataan osoittamalla siihen riittävät resurssit.

Miten esityksen toteutuminen vaikuttaisi ELY-keskusten työmäärään ja resursointiin?

Voitte kirjoittaa vastauksen alla olevaan tekstikenttään

Ks. lausuntomme edellä.

Kantonen Leila
Pohjois-Savon ELY-keskus

Perho Juha
Pohjois-Savon ELY-keskus